

ደቢብ ትካል ልቆሕን ምዕቋርን . አ. ማ ኤምብር አካውንት ናይ ዓሚል ውዕልን ኩነታትን

ውዕልን ኩነታትን

እዚ ሰነድ ንሶም ብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ናይ ኤምብር ሞባይል ገንዘብ ዝውውር ግልገሎት ንዝህልዎም ተሳትፎ ተግባራዊ ዝኾኑ ሙሉእ ውዕሊን ቅድመ ኩነትን ዝሓዘ እዩ። ምስዚ ሰነድ ሓባሪ ኮይኑ ዝቐረበ መመዘገቢ ቅጥዒ ብምፍራም ናይ ኤምብር ግልገሎት ዓሚል ኮይኖም እንትምዘገቡ በዚ ናይ አጠቓቕማ ቅድመ ኩነትን ንክምርሑ ወይ ተገዛኢ ንክኮኑ ተሰማሚዎም አለዉ። ስለዚ ንሶም እዞም ናይ አጠቓቕማ ቅድመ ኩነታት ከንብብዎን ምንባብን ብዝገባእ ክርድእዎን ይግባእ፤ እንተዘይተሰማሚዎም ናይ ኤምብር ግልገሎት ከይዲ ምዘገባ ክቅፅሉ የብሎምን ከምኡውን ግልገሎት ኤምብር ምጥቃም ጠጠው ከብሉ ይግባእ።

1. ትርጉም

“አካውንት” ማለት ናቶም ናይ ኤምብር አካውንት ኮይኑ ፤ ብአና ወገን ተመዝጊቡ ዘሎ ኤ-ገንዘብ በቢኦቶ ብናቶም ስም ዝተትሓዘ ገንዘብን ማዕረ መጠን ብዘለዎ ጥረ ገንዘብ ዝውከል እዩ።

“ወኪል” ማለት ብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ግልገሎት ኤም ብር ንምሃብ ወይ ንምቅራብ ዝተወከለ ሰብ ማለት እዩ። ተወሳኺ ዝርዝር ካብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ምርካብ ይክእል።

“ጥረ ገንዘብ” ማለት ናይ ፌዴራላዊት ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ ሕጋዊ ገንዘብ ማለት እዩ።

“ማግዓ” ማለት ግልገሎት ኤምብር ብዝምልከት ንወኪላትን ጨንፈራት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ] ድጋፍ ንምሃብ ብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝቐረበ ማእከል ድጋፍ ማለት ዩ።

“ኮርፖሬት አካውንት” ማለት ኤምብር አካውንት ኮይኑ ዝኾነ ዓይነት ገንዘብ ምትሕልላፍ፣ ምቕማጥ፣ ወግኢ ምግባር፣ ብተንቀሳቓሲ ስልጠና ዘየንቐሳቐሰዎ ማለት እዩ።

“ኤ-ገንዘብ” ማለት ኣብ ናቶም ብር አካውንት ዝርእ ብዘሎ ናይ ኤሌክትሮኒክ ገንዘብ መጠን ኮይኑ ምስ ማዕረ መጠን ዘለዎ ጥረ ገንዘብ ዝውከል እንትኸውን ኣብ ናይ ኤምብር ወኪል ወይ ድማ ኣብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ጨንፈር ዘሎ ማዕረ መጠን ዘለዎ ጥረ ገንዘብ ክኸውን ይክእል።

“ናይ ወግኢ ዜጋ” ማለት ኢትዮጵያዊ ዜግነት ዘይብሉ ሰብ ማለት እዩ። ዋላእኳ እዚ ሰብ እዚ ኣብ ኢትዮጵያ ውሽጢ ብቐዋምነት ዝነበር ወይ ዘይነበር እንተኾነ

“መመዘቢ ደብተር”፡ ማለት ኩሎም ዓይነት ልውውጥ ንግዲ ዝምገቡሉ ወኪል ዝሕዞ መዘገብ እዩ ልልውጥ ንግዲታት ብዝግባእ ዝተኻየዱ ምዃኖም ከም እኹል መረዳኢታ ክገልግል ይክእል።

“ኤምብር አገልግሎት ወይ ኤም ብር”፡ ማለት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝቐርቡ ናይ ሞባይል ገንዘብ ግልገሎታት እንትኾኑ ንሳቶምውን ገንዘብ ምትሕልላፍ፣ ምቕማጥ፣ ወግኢ ምግባር፣ ካልኣት ተዛመድቲ ግልገሎታትን ዘጠቓለለ እዩ።

“ስርዓት ኤም ብር ወይ ኤም ብር” ማለት ግልገሎት ኤም ብር ብዝህብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝትግበር ስርዓት ማለት እዩ።

ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ጨንፈር ወይ ድማ ናይ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንኡስ ጨንፈር፡ ማለት ንዓሚል ዝቐረበ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ማለት እዩ።

ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ማለት ደደቢት ትካል ልቃሕን ምዕቛርን አክሱን ማሕበር ማለት እዩ።

ኔት ወርክ ማለት ኢትዮ ቴሌኮም አብ ኢ.ፌ.ደ.ሪ ውሽጢ ዝዘርገሑ ናይ ሞባይል መራኸቢ ኔትወርክ ማለትዩ።

አፕሪተር መሸጢ ማእከል ማለት አብ ናይ ወኪል መሸጢ ማእከል ንዓሚል ግልጋሎት ዝህበም ወይ ዘተኣናግዶም ማለት እዩ።

መሸጢ ማእከል ማለት ብወኪል ዝመሓደር ዝኾነ ይኹን ግልጋሎት መወሃቢ ማእከል ክፍሊ ወይ ናይ ቸርቻሮ ቀፅሪ ወይ ግቢ ማለት ።

ተሳታፊ ወይ ተጠቃሚ ማለት ኤም ብር ግልጋሎት ብምጥቃም ገንዘብ ንምልክኽ ወይ ንምቕባል አብ ናይ ኤም ብር ስርዓት ዝካፈል ሰብ ማለት እንትኸውን እዚውን አተኣኻኸባ ኤ- ገንዘብ ዘመቸዘቹ ወይ ዘተኣባብር ሰብ ውን ዘጠቓለለ እዩ።

ፒን ማለት ናይ ውልቕኹም ዝኾነ መፍለይ ቁፅሪ ኮይኑ ናብ ናይ ባዕሎም አካውንት ንምኣታውን ንምምሕዳር ዝመርፅዎ ናይ ይሕለፍ ቃል ማለት እዩ

ቅድመ ክፍሊት ናይ አየር ጊዜ ማለት አብ ኢትዮ ቴሌኮም ዘሎ ናይ ሞባይል ሒሳብ መደወሊ ማለት እዩ፤

መመዝገቢ ቅጥዒ ማለት መመዝገቢ ዝርዝር ዛዕባታት ዝሓዘ ኮይኑ ከምኡውን ንሶም እዞም ውዕላትን ቅድመኩነትን ዝተቐበልዎም ምዃኖም ዝገልፅ ዝሓዘ ቅጥዒ እዩ፤

ሴት አፕ ፒን ማለት አብ ምዝገባ እዋን አካውንቶም ንምኸፋት ዓላማ ተባሂሉ ንሓደ ግዜ ጥራሕ ዝለኸሎም በዓል አርባዕተ ድጅት ቀፅሪ ፒን እዩ፤

ሲም ካርድ ማለት ናይ ተጠቃሚ መፍለይ መንገዲ ኮይኑ ምስ ትኽክለኛ ናይ ሞባይል ስልኪ መስመር ሓቢሮም እንትጥቀሙ አብ ናይ ኢትዮቴሌኮም ሞባይል ኔትወርክ ንምድዋልን ናይ ኤም ብር አገልግሎት ንምጥቃምን ዘኸኸሎም ማለት እዩ፤

ግሓመ ማለት ግልጋሎት ሓፂር መልእኽቲ ኮኑ ናይ ፅሑፍ መልእኽቲታት ካበ ሓደ ሞባይል ስልኪ ናብ ካልእ ንምልክኽ ዘኸኸል እዩ፤

ልውውጥ ንግዲ ማለት ናብ ስርዓት ኤምብር ዝተመዘገበ ተጠቃሚ ሞባይል ስልኪ ዝተልከኸ ዝኾነ ዓይነት ሕቶ ማለትውን ናብ ናይ ባዕሎም ኤምብር አካውንት ኣታዊ ወይ ወፃኢ ንምግባር ዝግበር ምንቅስቓስ እዩ፤ ንሶም ወይ ናቶም ማለት ግልጋሎት ኤም ብር ንምርካብ ዝተመዘገበ ዓሚል ኤም ብር ማለት እዩ።

2. መግለጺ ግልጋሎት

- 2.1 **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ብዓሚል ዝተመዘገበ ሞባይል ስልኪ ወይ አማራጺ ገንዘብ ንምልክኽ ኮነ ንምቕባል ዘኸኸሎም ናይ ኤም ብር ገንዘብ ግልጋሎት ይትግብር፤ንዓሚል ናይ ኮርፖሬት-ዓሚል አየጠቓልልንን፤ ኤም ብር ንኩሎም
- 2.2 አብ ኢትዮቴሌኮም ዝተመዘገቡ በዓልወናታት ስልኪና ስልኪ ንዘይብሎም ተጠቀምቲ እዞም ዝቐረቡ ውዕላትን ቅድመኩነትን ተቐቢሉ ናይ ኤምብር ግልጋሎታት ንምርካብ ንዘምዘገብ ኩሉ ዝቐረበ ግልጋሎት
- 2.3 ናይ ኤም ብር አካውንት ምዝገባ ንምክያድ አብ ኤም ብር ወኪል ወይ አብ **ጨንፈርደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ብምቕራብ ናይ ኤም ብር መመዝገቢ ቅጥዒ ብመምላእ ክካየድ
- 2.4 ግልጋሎት ኤምብር ንምጥቃም እንትምዘገቡ ንዝቐረቡ ውዕላትን ቅድመኩነትን ከምዘተሰማምዑ ይሕሰብ፤እዞም “ውዕልን ቅድመ ኩነታቱን” አብ ሞንጎ ንሶምን **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ሕጋዊ ውዕኢት ዘለዎ ውዕሊ ይፍጠር።
- 2.5 **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ብናይ ባዕሉ ፍፁም ስልጣን አብ ስርዓት ግልጋሎት ኤም ብር ከምዘብ ኮነ ዝተተመዘገ ክሰርዝ ይኸኸል እዩ።

2.6 ናይ ኤ ገንዘብ ጥረ ገንዘብ ካብ ኤም-ብር ወኪል ወይ ኣብ ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ መሸጣ ማእከል ብምቅማጥ

2.6 ኩሎም ዓይነት ንግዲ ልውውጥ ዝዕቀቡ ብናይ ኢትዮጵያ ብር እዮም፡፡

2.7 መጠን ልውውጥ ንግዲ ውስኪነት ን ወዕሊን ቅድመ ኩነትን ኣንቀጻት ተግባራዊ ኮንኖም ዝተረፈ ናይ ኤም ኣካውንትም ኣብዝኾነ እዋን ከዓፅዎ ይኸእሉ እዮም፡፡ ኣብ ዝኾነ እዋን ከዕይ ወይ ከውገድ ዝኸእል ንሶም ናብ ኤም ብር ስርዓት ብዝህብዎ ትእዛዝ መሰረት ጥራሕ እዮ፡፡

2.8 ን ኤም-ብር ልውውጥ ንግዲ ተግባራዊ ዝኾኑ ክፍሊታት ብርዝር ተፈልዮም ብናይ ወኪል መሸጣ ማእከል፣ናይ ትማፋ ጨንፈራት ዝኸርቡ እንትኾኑ፣በቢእዎኑ ብ[ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ይሕተሙ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ብዘለዎ ሙሉእ ስልጣን መሰረት ምምሕያሻት ከግብር ይኸእል እዮ፡፡

2.9 ንሕና ኔት ወርክ ሽፋን ኣብ ዘለዎ ኩሉ ንሶም ኣዚ ኔትወርክ ብምጥቃም ሙሉእ ናይ ኣገልግሎት ኤም-ብር ተጠቃሚ ክኾኑ ዋላ ኳ ገዕሪ እንተገበርና ናይ ኔት ወርክ ሽፋን ኩሉ ግዜ ክህሊ እዩ ኢልና ውሕስና ኣይንህብን ከምኡውን ኤም-ብር ኣገልግሎት በዘይምህላዉ ብዘይምርካቡ ምኽንያት ንዝፍጠሩ ዝኾነ ዓይነት ኪሰራታት ሓላፍነት ኣይንወስድን፡፡ግልጋሎታት ኤም-ብር ፀገምኣልቦ ኣይኮኑን ስለዚ ሓደሓደ ኩነታት /ካልኣት ተወሰኹቲ ከምዘለዉ ኮይኖም/ ካብ ዓቕሚ ንላዕሊ ዝኾኑ ኩነታት፣ጂኦግራፊያዊ ኣቀማምጣ፣ኩነታት ኣየር ንብረት፣ ብትልሚ ዝተትሓዙ ኔትወርክ ናይ ምዕጋንን ምምሕያሽን ስራሕቲ ኣብ ኣቕርቦትን ፅሬትን ኤም-ብር ግልጋሎት ኣሉታዊ ፅልዋ ዝፈጥሩ እዮም፡፡

2.10 ሲም ካርድ እንትበላሽ፣ እንትሰረቕ ዝተበለሸዎ ምዃኑ ዝጠፍኦ ወይ ዝተሰረቕ ምዃኑ ኣብ ብቐረባ ዝርከብ ወኪል ወይ ጨንፈር ክፍልጡ ይግባእ፡፡ ንሳቶም ድማ ምስ ሲኤስ ማ.ግ.ዓ ዘራኽብዎም እንትኾኑ እቲ ሲም ክሳብ ዝዕረየሎም ካልኣት ናይ ኤም-ብር ግልጋሎታት ንክይካየድ ንምክልኻል ተባሂሉ ኣካውንቶም ዝዕይ ይኸውን፡፡ናይ ኣካውን ምዕግውን ናይ ዳግመ ምኽፋትን ዝተዓፀወ ዳግም ንምኽፋትን ናይ ግልጋሎት ክፍሊት ኣለዎ፡፡ንሶም ነዚ ክፍሊት ሓላፍነት ይወስዱ፡፡ከምኡውን እቲ ሲም ምጥፍኡ ፣ ምብልሻዉ፣ ወይ ዝተሰረቀ ምዃኑ ክሳብ ዘፍልጡና እዋን ዘሎ ናይ ንግዲ ልውውጥ ክፍሊታት ንሶም ሓላፍነት ዝወስዱ ይኾኑ፡፡ ዝተበለሸዎ ዝተወረቐ ወይ ዝጠፍኦ ምዃኑ ክሳብ ዘፍሉጥና ኣብ ዘሎ እዋን ውሽጢ ብስልኮምን ቦቲ ሲምን ንዝተኸየደ ልውውጥ ንግዲ ንዝልዓልን ናይ ይግበኣኒ ሕቶ ንሶም ውሕስና ንክህቡና ተሓታቲ እዮም፡፡

2.11 በቢ እዋኑ ኤም-ብር ግልጋሎት ብዝምልከት እንህበዎምን መምርሒታት ተግባራዊ ክገብሩ ኣለዎም፡፡

2.12 ናብ ደድማ ዝገብርዎም ገውዒታት ስልኪ ንጥቕሚ ኣሰራርሓ ንግዲ ተባሂሉ ቁፅፅር ይግበረሎም ወይ ይቅረፁ እዮም ማለት ውን ፅሬት ንምቁፅፅር፣ስልጠና ውፅኢታዊ ዝኾነ ስርዓት ኣሰራርሓ ንምርግጋፅ፣ናይ ቴሌኮሚኒኬሽን ስርዓትና ካብ ዝተፈቐደሉ ወፃኢ ኣብ ጥቕሚ ንክይውዕል ንምክልኻልምን ገበን ንምክልኻልን ተባሂሉ ዝግበር ቁፅፅር እዮ፡፡

3. ክፍሊትን ታሪፍን

3.1 ንዝህልዎም ዝተፈላለዩ ዓይነታት ክፍሊታት ንሶም ሓላፊነት ይወስዱ፡፡ ናይ ታሪፍ መምርሒ ካብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዋና ቤት ፅሕፈት፣ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ፣ ካብ ናይ ወኪል መሸጣ ማእከልን ካብ ኤም-ብር ድረ-ገፅ ወይ ዌብሳይት ይርከቡ፡፡ ተግባራዊ ኣብ ዝኸውን ዋጋ ጥርጣረ እንተሃልይዎም ናይ ኤም-ብር ወኪላት ኔትወርክን ጨንፈራት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ን ተመን ዋጋ ብዝምልከት ሓገዝ ወይ መግለፂ ንክህብዎም ድልዎት እዮም፡፡

3.2 ኣብ ልዕሊ ሕድሕድ ልውውጥ ንግዲ ተፈፃሚ ዝኸውን ክፍሊት ግልጋሎት ልውውጥ ንግዲ ምስተኸየደ/ኣብዝተኸየደሉ እዋን ካብ ኤም-ብር ኣካውንቶም ዝቐነስ ይኸውን፡፡ ሓዲሽ ቀራይ ሒሳብም ስልኪ ተሃሊዮም ብ ግሓመ /ኤስኤም ኤስ/ ዝበፅሖም ይኸውን፡፡

3.3 ብኸልእ መልክዕ እንትዘይተገለፁ ኩሎም ክፍሊታት ኩሉ ዓይነት ቀረፃት ወይ ግብሪ ዘጠቓሉ እዮም፡፡

4. አካውንት ንምክፋት ምምልካት /አገባብ አቀራርባ ሕቶ አካውንት ንምክፋት/

- 4.1 ግልጋሎት ኤምብር ንምርካብ ዘክእሎም ናይ ባዕሎም ዝኾነ/ ብሽሞም ዝወፀ ናይ ኢትዮጵያ ሲም ክሳብ ዘለዎም እዋን ኩሉ ሰብ ብሕጋዊ መልክዕ ካብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ አካውንት ምክፋት ይክእል እዩ።
- 4.2 ናይ ኤምብር አካውንት ንምክፋት ብሽሞም ንምክፋት እንተነአሰ ዕድሚኡም 18 ዓመት ክኸውን ይግባእ ብተወሰኹ ሕገ ብዝፈቅዶ መሰርት ውዕሊ ናይ ምእታው ዓቕሚ ወይ ክእለት ክህልዎም ይግባእ።
- 4.3 አገልግሎት ንምርካብ ብወኪል ኤምብር ወይ ኣብ ኢ.ፌ.ዴ.ሪ ውሽጢ ተሳታፊ ዝኾነ ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ምምዘጋብ ይከአል።
- 4.4 ቅጥዒ መመዘገቢ ባዕሎም መሊኡም ብምፍራም ክቕርቡዎ ይግባእ።ገለ ጥርጣራታት ንምውጋድ ምእንታን ክሕግዝ ኣብ ኣብ መለሊይ መንነት ተቐማጢ ዘሎ ሽሞም ኣብ መመዘገቢ ቅጥዒ ክምላእ ይግባእ። ብተወሰኹ ዝስዕቡ መረዳእታት ክህልዉ ይግባእ፡
  - ቁፅሪ መለሊይ መንነት ካርዲ
  - መንበሪ ኣድራሻ
  - ዝተወለድሉ እዋን
  - ዜግነት
  - ቁፅሪ ስልኪ
  - ሽም ኣዶ
- 4.5 ብቑዕ ዝኾነ መለሊይ መንነት ካርዲ መረዳእታ ክቕርቡ ይግባእ። ነዚ ስምምዕነት ዓላማ ክበሃል/ተባሂሉ ኢትዮጵያዊ እንተኾይኖም ፤ ብቑዕ ዝኾነ መረዳእታ መለሊይ መንነት ማለት ኣሪጅናል /ዋና ናይ ቀበሌ መለሊይ መንነት ካርድ ናይ ማሕበር ሓረስቶት መለሊይ መንነት ካርዲ መለሊይ መንነት ካርድ ናይ ተምሓራይ ወይ ፓስፖርትን ክምኡውን ናይ ወፃኢ ሃገር ዜጋ ወይ ዝተመዘገበ ዳያስፖራ እንተኾይኖም ድማ ኣሪጅናል ፓስፖርት ወይ ናይ መንበሪ መለሊይ መንነት ካርድ ወይድማ መዘወሪ ፍቓድ ማለት እዩ። ናይ መለሊይ መንነት ካርዲ ፎቶ ኮፒ ምዘገባ ንዝካይድ ኣካል ክቕርቡ ኣለዎም።ብተወሰኹ ድማ ተጠቀምቲ ግልጋሎት ኮርፖሬትን ንግድን እዞም ዝስዕቡ ኣሪጅናል ን ፎቶ ኮፒን ሒዞም ይቕረቡ።ናይ TIN ምስክር ወረቀት ናይ ንግዲ ፍቓድ ናይ ቫት ምስክር ወረቀት (ኣደላይ እንተኾነ)ፎቶ ኮፒን ተገይሩ ምቕራብ ኣሎዎ።
- 4.6 ክቕርቡ መረዳእታታት ዝተማልአን ትክክልን ክኾኑ ይግባእ።
- 4.7 ዝርዝር ዝምዘገቡ ዛዕባታት እዋናዊ ምዃኖም ናይ ምርግጋፅ ሓላፍነት ኣለዎም።
- 4.8 ኣብ መመዘገቢ ቅጥዒ ዝተቐመጡ ረቕሕታት እንተዘይተማሊኡም ወይ ብቑዕ ወይ ዘዕግብ እንተዘይኮይኖም መለሊይ መንነት እንተዘይ ኣቕሪቦም ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ብዘለዎ ስልጣን ክቕርቡዎ ማመልከቻ ዘይምቕባል ይክእል እዩ።
- 4.9 ስልኪ እንተሃለዩዎም ኣካውንቶም ናይ ሴትኦፕ ፒን ምስተከፈተ ናይ ምስጢር ፒን ብምምራፅ ሽዑንሽዑ ናይ ኤምብር ግልጋሎት ተጠቃሚ ይኾኑ።
- 4.10 ኣብ ኤምብር አካውንቶም ንዘሎ ገንዘብ ዝኾነ ዓይነት ወልድ ኣይክፈልን።
- 4.11 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ኣብ ዝኾነ እዋን ኣካውንቶም ብዝምልከት ተወሳኺ መረዳእታ ናይ ምሕታት መሰሉ ዝተሓለወ እዩ። ኮይኑ ግና እዚ ዛዕባ ብዝምልከት እንትሕተቱ ትሕብብር ዘይምግባር ግልጋሎት ኤምብር ምጥቃም ገደብ ምግባር፣ኣካውንቶም ናይ ምእጋድ ወይ ናይ ምስራዝ ስጉምቲ የስዕብ።
- 4.12 ብሓደ ሞባይል ካብ ሓደ ኤምብር አካውንት ንሓዕሊ ክህልዎም ኣይክእልን።
- 4.13 ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ሓፈሻዊ ምዃኑ ክምዘሎ ኮይኑ፣ ስልጣን ወላዲ ዘለዎ ትሕቲ ዕድመ ዝኾነ ሰብ ምሓዝ ይክእሉ እዮም። ነዚ ስምምዕነት ዓላማ ተባሂሉ ስልጣን ወላዲ ዘለዎ ማለት ናይ ትሕቲ ዕድመ

ዝቸነ ሰብ ወላዲ ፣ሕጋዊ ሞግዚት፣ሐላፊ ቤት ትምህርቲ ወይ ድማ ናይ ዓቕመ ችሎታ ዘይበፀሑ ዋኒናት ሕጋዊ ስልጣን ዘለዎ ሰብ ዘመላኽት እዩ።

5. ሓላፍነት አቕርቦት ግልጋሎት ኤም-ብር

5.1 አቕርቦት ግልጋሎት ኤም-ብር ብፒን ዝተዓፀወ እዩ። ስለዚ ንሶም ፒን ቁፅሮም ንምሕላው ሙሉእ ናይ ፒን ቁፅሮም ንሳልሳይ ወገን ንዘይምርእይ ወይ አሕሊፍካ ንዘይምሃብ ዝተሰማምዑ ምዃናም።ሳልሳይ ወገን ዝበሃሉ ሰራሕተኛ መሸጣ ማእከል ኤም-ብር፣ ሰራሕተኛ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ፣ሰራሕተኛ ኤም-ብር ወይ ፒን ቁፅሮም ንምፍላጥ ስልጣን ከምዘለዎም ዘምስል ሰብን ዘጠቃለለ እዩ። ምስ ግልጋሎት ማእከል ርክብ እንትፈጥሩ ወይ እንተዘራረቡ ምስጠር ቃል፣ ካልኣት ካብ ፒን ቁፅሮም ሓደሓደ አሃዝ መንነት ንምፅራይ ንጥቀም ኢና። ኮይኑ ግና ዋላ ንሰራሕተኛ ግልጋሎት ማእከል ዓሚል እንተኾነውን ምሉእ ፒን ቁፅሮም ክህቡ ወይ ክነግሩ የብሎምን።

5.2 ንፒንን ንምስጠር ቃል ድሕንነት ንሶም ጥራሕ ሓላፍነት ከምዝወስዱ አፍልጦ መረጋገጫ ከም ዝሃቡ። ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንፒን ቁፅሮም ምቕላፅ ሓላፍነት የብሉን/አይወስድን።ስለዚ ንሶም ፒን ቁፅሮም ብምቕልዎ/ ብካልእ አካል ምቕልዎ ምኽንያት ንዝበፀሐም ጉድኣት ናይ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ሸም ካብ ምፅላም ምጉዳእ ክትዕቀቡ ይግበእ።

5.3 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንዝህብዎ ትእዛዛት ወይ ዘቅርብዎም ሕቶ ግልጋሎት ባዕሎም ሓላፍነት ዝወስዱ ይኸውን።

5.4 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ትኽክለኛ ዝቸነ አተኣታትዎ ፒን ብሕጋዊ ኤም-ብር አካውንት በዓልቤት እናተካየደ ዘሎ ምዃኑ ይርዳእ፤ስለዚ ኩሎም ተኸታተልቲ ንግዳዊ ልውውጣት ብትኽክል ንሶም ከምዝፈፀምዎም ተገይሩ ይውሰድ።

5.5 ብናይ ግልጋሎታት ኤም-ብር አብ ናይ ኢትዮጵያ ሕጊ ገበን ንምፍፃም አይኸእሉን።

6. ተቀባልነት ዘለዎም አጠቓቕማ አካውንት

6.1 አካውንቶም ተኸፊቱ ስራሕ እንትጅምር ዝስዕቡ ተግባራት ከካይዱ ይኸእሉ እዮም””

- 6.1.1 አብ ወኪል መሸጣ ማእከል ኤ-ገንዘብ ምቕማጥ
- 6.1.2 ኤ-ገንዘብ ናብ ካልኣት ምልክኽ ካብ ካልኣት ተጠቀምቲ ኤ-ገንዘብ ምቕባል
- 6.1.3 ብኤም-ብር ወኪልን ጨንፈራቱን አቢሎም ካብ አካውንቶም ጥረገንዘብ ወፃኢ ምግባር(ንዓሚል ናይ ኮርፖሬት አብ ጨንፈራቱ)
- 6.1.4 ናይ ኢትዮጵያ ኮምፕዩተር ፎይድ ስርዓት ናይ አየር ሰዓት ምግዛእ(ንዓሚል ናይ ኮርፖሬት አየኣታትውን)፣
- 6.1.5 ናብ ልቓሕ አካውንቶም ገንዘብ ምልክኽ/እንተሃልዩ/
- 6.1.6 አካውንቶም ምምሕድዳር/ንኣብነት ቀራይ ሒሳብ ምሕታት ወይ ምፅራይ ፒን ምቕያር... ወዘተ/ ከምኡውን
- 6.1.7 በቢኦቶ ብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ወይ ትካለት ፋይናንስ ዝግለፀሉ ካልኣት ተግባራት ምፍፃም””

6.2 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ኩሎም ክትግበሩ ዝኸእሉ ነገራት ኩሎ ግዜ ክምዘህልዉ ውሕስና አይህቡን። ገለገሊኦም ወይ ድማ ኩሎም ግልግሎት ኤም-ብር ብቀጥታ ወይ ብምኽንያት ምምሕያሽ ሕጊ፣ ደምቢ ወይ ፖሊሲ መንግስቲ ናይ ምቕናስ ወይ ናይ ምልዓል ውፅኢት ከስዑ ይኸእሉ እዮም።

7 እገዳ ፣ ምቁራፅ ፣ ምእጋድን ዘይ ተፈቅደ አጠቃቅማ..... ብዝምልከት

7.1 ብዝሰጠሉ ኩነታት ወይ ምክንያታት መሰረት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ በዘለዎ ሙሉእ ሓላፍነት ብዝህ ስልጣኑ ስምምዕነቱ ናይ ምእጋድ ወይ ምስራዝ መሰል አለዎ፡

- ኤም-ብር አካውንቶም ብዘይተፈቀደ አገባብ፣ ሕገወጥ አግባብ ዘይብሉ መንገዲ ወይ ንምጭብርባር ወይድማ ገበን ንምፍፃም እንድሕር ተጠቂሞምሉ
- እዚ ናይ አጠቃቅማ ኩነታት ሓዊሱ ንኤም-ብር ግልጋሎት ዝተውሃቡ ቅድመ ኩነታት እንተዘይእኸቢሮም፡
- ፒን ቁፅሮም ዝጠፍአ ምዃኑ ወይ ፒን ቁፅሮም ካልእ ሰብ ዝፈለጦ ምዃኑ ኣብ ዘፍለልጥሉ እዋን (ወይ ድማ ሞባይል ቆፎኤም ዝተሰረቐ ዝጠፍአ ምዃኑ ምስ አፍለጡ)
- ኣብ ልዕሊ ሞባይል ስልኮም ግልጋሎት ኤም-ብር ወይ ድሕንነት ኔት ወርክ ንሓደጋ ዘቃልዕ ወይ ናይ ሞባይል ስልኮም ተግባር /ሰራሕ ዘተግብር ነገር እንተፈጸሞም (ንክፍፀም እንተፈቐደም)
- ካብ ዓቕሚ ወይ ቁፅፅር ንላዕሊ ብዝኾኑ ምክንያታት

7.2 አካውንቶም ንክዕዎ ሕቶ እንተቐርቡ አካውንቶም ንክዕዎ ንገብር፡፡

7.3 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ብሕገ ተገዲዱ አካውንትኹም ክእግድ ወይ ብቐፅ ብዝኾኑ ምክንያት አካውንትኹም ገበን ወይ ምስ አሸባሪነት ወይ ምጭብርባር ዝተተሓሓዘ ገንዘብ ምቕባል ወይ ምልእኸ ብዝምልከት እንድሕር ተጠርጢሩ ዝሓዘዎ ናይ ልውውጥ ንግዲ ውድቂ ክግበር ይኸእል እዩ፡፡

7.4 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ምልላያት ብፓ.ሳ.ቁ አድራሻኡም ወይ ብግልጋሎት ሓፂር ምልእኸቲ ናብ ዝተመዘገብዎ ሞባይል ቁፅሪ ክልእኸ ይኸእል””

7.5 ናይ ኤም-ብር ግልጋሎት ተመዝጋቢ ዝኾነ ዓሚል እንትመውት እዚ ውዕሊ ስምምዕነት ወዲውኑ ዝቋረፅ ይኸውን””

8 ልውውጣት ንግዲ

8.1 ኤ-ገንዘብ ምቕማጥ

8.1.1 ኤ-ገንዘብ ብቀጥታ ምቕማጥ ዝኸእሉ ናብ ናይ ባዕሎም አካውንት ጥራሕ እዩ፤ ናብ ናይ ካልእ ሰብ አካውንት ኤም-ብር ብቀጥታ ዘይኮነ መንገዲ ገንዘብ ምቕማጥ ይኸእሉ እዮም””

8.1.2 ኤ-ገንዘብ ንምቕማጥ ዝተሓተተ አድላይ መረዳእታ ክመልኡ አለዎ፤ ናይቲ አካውንት በዓልዋና ምዃኖም ንምርግጋፅ ናይ መንነት መፃሪይታት ምትሕልላፍ፣ክምኡውን ኣብ ወኪል ኤም- ብር /ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ክቐጡ ምስ ዝሓሰብዎ ገንዘብ ማዕረ ዝኾነ መጠን ገንዘብ ክህቡ አለዎም፡፡

8.1.3 ጥረ ገንዘብ ንወኪል ኤም-ብር/ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ምስሃቡ/ምስከፈሉ ንሶምን እቲ ወኪልን/ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ኣብ መዝገብ ደብተር ምፍራምኩም ን ክምኡውን ቅብሊት ሒሳብ ምቕባልኩም ከተረጋግፁ ይግባእ፡፡ እዚ ድማ ከይዲ ገንዘብ ምቕማጥ ልውውጥ ንግዲ ዝተጠናቐቐ ምዃኑ መረዳእታ ኮይኑ የገልግል፡፡

8.1.4 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ መጠን ልውውጥ ገንዘብ ናይ ምግዳብን ንዝተወሰኑ ኤም-ብር አካውንታት ልዕል ወይ ትሕት ዝበለ መጠን ናይ ምሃብ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ፡፡

8.2 ምትሕልላፍ/ዝውውር ኤ-ገንዘብ

8.2.1 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝውውር መጠን ልውውጣት ንግዲን ናይ ግልጋሎት ክፍሊት ተመን ኣብ ሕድሕድ “ዝውውር ገንዘብ” ወይ ድማ ካልኣት ክፍሊታት ካብ ኣካውንትኹም ዝፍፀሙ ግልጋሎታትን ኣብ ዝተጠቀሙ ግዜ ተፈፀምቲ ይኾኑ።

8.2.2 ዘቕረብዎ ሕቶ ልውውጥ ንግዲ ተፈጻሚ ዘይኸውን

- ብኤም-ብር ኣካውንት ውሽጢ ልውውጥ ንግዲ ንምክያድ ዘየኸለል ወይ ናይቲ ልውውጥ ንግዲ ክፍሊ ንምሸፋን እኹል ሒሳብ/ገንዘብ እንድሕር ዘየለ፤
- ተቐባሊ ዝተፈቐደሉ መጠን ጣራ ኣካውንት እንተበዒሉ
- ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ኣብ ሓደ መዓልቲ ዝተፈቐደሎም ዝውውር መጠን እንተተጠቐሞም
- ተቐባልነት ብዘለዎ ምኽንያታት ኣካውንትኹም ንግዚኡ እንተተኣሊዱ ወይ ንሓዋሩ እንተተዓዘዉ
- ካልእ ኣገዳዲ ኩነታት እንተጋጥሞ ከም ምዝንጋዕ ሲስተም

8.2.3 መምርሕታት ኤም-ብር ብምጥቃም ናብ ካልእ ኤም-ብር ተጠቃሚ ወይ ዘይተመዘገበ ናይ ኢትዮጵያ ኪሮ/ቆፎ ዘለዎ ተጠቃሚ ኤ-ገንዘብ ምልክኽ ይኸእሉ እዮም።(ንዓሚል ናይ ኮርፖሬት ኣየኣታትውን)፤

8.2.4 ንዘካይድዎም ዝኾነ ዓይነት ልውውጣት ንግዲ ግልጋሎት ክፍሊት ክፍፀሙ እንትኾኑ፤ መጠን ክፍሊቲ ተሓቲሙ ብዝወፀእ ታሪፍ መሰረት ይኸውን።

8.2.5 ኣብ ውሽጢ ኤም-ብር ኣካውንት ዘሎ ኤ-ገንዘብል ልውውጥ ንግዲ ንምክያድ ዘኸለል /ናይቲ ልውውጥ ንግዲ ክፍሊት/ እኹል መጠን ሒሳብ እንተዘየለ ንግዲ ልውውጡ ኣይካይድን። ምንም/ ዋላሓደ ኤ-ገንዘብ ካብ ኤም-ብር ኣካውንት ውሽጢ ኣይቅነስን።

8.2.6 ናብ ካልእ ወገን ዝገበርዎ ንግዲ ልውውጥ ብዝተሰኸዎ ኣገባብ እንተተፈጸሙ፤ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ሽዑ ንሽዑ ናብ ዝረዛወረሉ ሰብ ኤም-ብር ኣካውንት ይመሓላለፉሉ። ዝተልክሽሉ ሰብን እሶምን ብዛዕባ ዝተጠናቐቐ ልውውጥ ንግዲ ብሓፂር ግልጋሎት መልእኽቲ ስልኪ ክትፈልጥዎ ይግበር።

8.2.7 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ልውውጥ ንግዲ ከጠናቐቐ እንተዘይከእሉ እቲ ልውውጥ ንግዲ ክፍፀም ዘይከኣለሉ ምኽንያት ብሓፂር መልእኽቲ ስልኪ ብምልክኽ ክትፈልጥዎ ይግበር”

8.2.8 ዘካይድዎም ልውውጥ ንግዲ ንግዲም/ንዓርሶም ብዝተፈለየ ናይ ልውውጥ ንግዲ ቁፅሪ ዝህልዎም ኮይኑ እዚ ቁፅሪ ኣብ ዝለክሽልኩም መረጋገጺ ሓፂር መልእኽቲ ስልኪ ውሽጢ ዝህልው ቁፅሪ እንትኸውን ምስዚ ሓቢሩ ኣብ ኣካውንት ዝተርፎም ትኸክለኛ መጠን ሒሳብ ሓቡሩ ዝካተት ይኸውን።

8.2.9 ብዝግባእ ዝተሰኸዎ ዝውውር ኤ-ገንዘብ ካብ ኣካውንትኹም/ን ናብ ዝተመዘገበ ኤም-ብር ኣካውንት ተቐባሊ ኣብ ዝተፈፀሉ እዋን በዓል ዋንነት ኤ-ገንዘብ ናይ ተቐባሊ ይኸውን”

8.2.10 ተቐባሊ ኣብ ስርዓት ኤም-ብር ውሽጢ ዘይተመዘገበ እንተኾይኑ በዓልዋንነት ኤ-ገንዘብ ናይ ባዕልኩም /ናትኩም ይኸውን።ኮይኑ ግና እቲ ገንዘብ መሊሶም ምስወሳድ ኮነ እቲ ገንዘብ ናብ ካልእ ሰብ ከመሓላለፉ ወይ ድማ ልውውጥ ንግዲ ክምልሱ ኣይኸእሉን።ክምለስ ዝኸለል ግን ናይ መጀመርያ እዋን ልውውጥ ንግዲ ኣብ ዓንቀፅ

8.2.12 ብ ዝተጠቐሰ ጊዜ ገደብ መሰረት ተቐባሊ ዝተልኦሎ ገንዘብ ክወስድ እንተዘይከኢሉ ጥራሕ እዩ።

8.2.11 ተቐባሊ ኤምብር ኣካውንት ዘይብሉ እንተኾይኑ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንሓደ ግዜ ቅብሊት ዝሓዘ ሓፂር ናይ ስልኪ ምልክቲ ኮድ መቐበሊ ገንዘብ ኣተሓሒዞ ይልእኹሉ። እዚ ድማ ዝተልኦሎ ገንዘብ ንምቕባል የኸእሎ።

8.2.12 ኣብ ውሽጢ 15 መዓልቲ ወይ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ኣብ ዝውስኖ ግዜ ገደብ ውሽጢ ንዘይተመዘገበ ተቐባሊ ዝተልኦሎ ገንዘብ ተቐባሊ ናብ ጥረ ገንዘብ እንተዘይቀይርዎ፤ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝተካየደ ልውውጥ ንግዲ ብምስራዝ ዝተልኦሎ ኤ-ገንዘብ ናብ ኣካውንትኹም ክምለስ ይገብር። እቲ ገንዘብ ከምዝተመለሰን ዝተካየደ ልውውጥ ንግዲ ከምዝተሰረዘን ዝገልፅ ሓፂር መልእኽቲ ክበፀኩም ይግባር።

8.2.13 ዝተካየደ ልውውጥ ንግዲ ናይ መወዳእታን ዘይሰረዘን እዩ። ስለዚ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንዝተገበረ ልውውጥ ንግዲ ናይ ምምላስ ግዴታ የብሉን።

8.2.14 ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ 8.2.13 ዋላኳ እንተሃለወ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ብናይ ባዕሉ ስልጣን ንዝተገበረ ልውውጥ ንግዲ ክምልሶ ይኸእል እዩ። ብቐፅ ዝኾኑ ምኽንያታት ኣብ ዝህልውሉ ጊዜ ማለትውን ግልፂ ዝኾነ ስሕተት፣ ምጭብርባር እንድሕር ተራእዮ/ተፈፂሙ ተቐባሊ ዝተልኦሎ ኤ-ገንዘብ እንድሕር ዘይወሲዱ ከምኡውን ንግዲ ልልውጥ ካብ ዝተፈፀመሉ እዋን ጀሚሩ ኣብ ሓደ ወርሒ ውሽጢ ናይ ይመለሰላይ ሕቶ እንተቐሪቡ እዩ።

8.2.15 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ብስሕተት ይኹን ብምጭብርባር ወይ ብናይ ኣእምሮ ፅዕንቶ ንዝተካየደ ልውውጥ ንግዲ ተቐባሊ ንዘዘርዘር ወይ ወፃኢ ንዝገበር ገንዘብ ናይ ምምላስ ወይ ናይ ምክሕሓስ ግዴታ የብሉምን። ንስኹም/ኸን ብስሕተት ንዝተፈለጠረ ስሕተት ኮነ ምጭብርባር ወይ ናይ ኣእምሮ ፅዕንቶ ወይ ብግዴታ ብሓይሊ ገበን ምኽንያት ዝተካየደ ዝውውር ገንዘብ ንዝተፈለጠረ ኪሳራ ናይ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ስም ካብ ምጉዳእ ክምዘዕቀቡ ዝተሰማምዑ ምዃናም

8.3 ኤ-ገንዘብ ምቕባል

8.3.1 ኣብ ውሽጢ ስርዓት ኤምብር ዝተመዘገቡ እንተኾይኖም ካብ ካልእ ኤምብር ተጠቓሚ ወይ ድማ ዓለም ለኽ ሓዋላ ኤ-ገንዘብ እንተቐበሉ ምቕባልኩም ዝገልፅ ሓፂር ናይ ስልኪ ምልክቲ ክበፀሑኩም ይግባር። ዝተልኦሎ ኤ-ገንዘብ ካብ መሸጣ ማእከል ወኪል ወይ ካብ ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ እንተቐበሉ ወይ ድማ ኣብ ስልኮም መማረፅታት ሜኑ ኤምብር ብምትቓም ንካልእ ሳልሳይ ወገን ምትሕልላፍ ከምዝኸእሉ።

8.3.2 ብስሕተት ገንዘብ እንተተቐቢሎም ብስሕተት ዝተቀበልዎ ገንዘብ ናብ በዓል ዋና ናይ ንምምላስ ናይ ምፍላጥ ግዴታ ኣለዎም። ክምልሱ እንተዘይከኢሎም ግና ደ.ት. ል. ም. አ. ማ እቲ ክፍሊት ወይ ገንዘብ ናብ ለክኺ ክምለስ ይግባር።

8.3.3 ብስሕተት ዝተልኦሎም ገንዘብ ብዘይ ምምላሶም ብሕጊ ተሓታቲ ከምዝኾኑን ክሲ ክምስረተኩም ከምዝኸእልን

8.4 ኤ-ገንዘብ ምውፃእ/ምእካብ/

8.4.1 መሸጣ ማእከላት ወኪልን ጨንፈራት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ን ብወኪል ወይ ብጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንዝግበሩ መመዘኒታት ምስሓለፉ ናብ ኣካውንትኹም

ብምእታው አብ ስልኮም ብዘሎ ሜኑ ኤም-ብር ብምጥቃም ኤ-ገንዘብ ከውፅኦ ይኸእሉ እዮም። ከይኑ ግና ገንዘብ ናይ ምውፃእ ልውውጥ ንግዲ ዝካየድ አብ ውሽጢ ቀፅሪ ማእኸል መሸጣ ወኪል ወይ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ከኸውን አለዎ(ንግዲ ናይ ኮርፖሬት አየኦታትውን)። ከምኡውን አብ መዝገብ ደብተር ከም ከምዘፈረሙ ከረጋግፁ ይግባእ። እዚ ድማ እቲ ልውውጥ ንግዲ ብዝግባእ አገባብ ምክያዱ ከም መረዳእታ የገልግል። ከም ግዲ ናይ ኮርፖሬት ገንዘብ ወፃኢ ናይምግባር ስርዓት አብ ጨንፈራት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ብጨንፈራት ሰራሕተኛ ወይንም ካሸር ጥራሕ እዩ።

8.4.2 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ እዚ ድማ እቲ ልውውጥ ንግዲ ብዝግባእ አገባብ ምክያዱ ከም መረዳእታ የገልግል።

8.4.3 ካልእ ተፃራሪ ዓንቀፅ እንተዘይሃልዩ ካብ ኤም-ብር አካውንት ገንዘብ ብዘውፅኦ ቁፅሪ ክፍሊት ግልጋሎት ከኸውሉ አለዎም።

9 ፖሊሲ ውልቀ-ነፃነት

9.1 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ተጠቀምቲ ካብ ዘቕርብዎ መረዳእታ ውልቀ-ነፃነቶም ብዝምልከት ናይ ምዕቃብ አድላይነት የኸብር። እዚ ሙሉእ ሓሳብ ንምክባር መሰል ውልቀ-ነፃነት ዘለና ልዑል አኸብርት ዝገልፅ እዩ።

9.2 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝርዝር ተጠቀምቲ ኤም-ብር ንምሓዝ ፣ ሕድሕድ ኤም ብር አካውንት ንምምሕዳር፣ ዳታቤዝ ኤም ብር ወቕታውነቱ ንምሕላውን ንተገልገልቲ ሓገዝ ንምሃብ ናይ ውልቀ መፍላይ መረዳእታ ይእከብ””

9.3 ካብዚ ንታሕቲ ዝተዘርዘሩ ከምዘለዉ ኮይኖም ፣ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንዘይተፈቀደሎም /ዘይምልከቶም አካላት ውልቀ መረዳእታኹም አየካፍልን /አሕሊፉ አይህብን። ውልቀ መረዳእታኹም ካብ ዘይተፈቐደ ተግባራት ንምክልኻልን ምስጢራውንነት ውልቀ መረዳእታኹም ንምሕላው ክሕግዝ ምእንታን እኹል ናይ ምክልኻል ሰራሕቲ ተግባራዊ ኮይኖም እዮም።

9.4 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ሰራሕተኛታት ዝተፈቐደሎም ተወዳዳሪቲን ናቶም ውልቀ መረዳእታ ብምስጢር ናይ ምዕቃብ ሓላፍነት ዘለዎም ስልዎኹን ንዘይምልከቶ ሳይልሳይ ወገን ውልቀ መረዳእታኹም አሕሊፎም አይህቡን። ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንውሽጣዊ ድሕንነት መረዳእታ ሓላፍነት አለዎ። ሰራሕተኛታት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ፖሊሲታት ውልቀ-ነፃነት እንተጥሒሶም ብዘሕ ዓይነት ናይ ድስጥሊን ስጉምቲ ክውሰዶም ይግበር።

9.5 ንምክልኻል ገበን ዘይሕጋዊ ዝውውር ገንዘብ፣ ንምቅላፅ ወይ ክሲ ንምድጋፍ [ደ.ት. ል. ም. አ. ማ አጠቓቕማ አካውንትኹም ናይ ምቁፅፃር መረዳእታኹም ንውሽጢ ሃገር ሕገ መፈፀሚን መርማሪ ኤጀንሲታትን ናይ ምግላፅ ወይ ምሃብ መሰል አለዎ።

9.6 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝተፈቐደሎም ተወዳዳሪትን ካብ እዋን ናብእዋን ናይ ስልኪ ምልእኸቲ ናይ ምልእኸ መሰል አለዎም።

10. ምግላፅን ዳታ ምዕቃብን

10.1 ናይ ምድናይ ስልጣን ብዘለዎ አካል ካብ ገበንን ዘይሕጋዊ ዝውውር ገንዘብን ማኒ ላውንደሪግ ዝተረኸበ ገንዘብ አብ አካውንቶም ምህላዉ እንተደአተወሲኑ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ አብ ውሽጢ አካውንትኹም ዘሎ ገንዘብ ካብ ገበን ዝተረኸበ ገንዘብ ናይ ምቕባል ሕጋዊ አፍልጦ ወይ ስልጣን ንዘለዎ አካል አሕሊፉ ይህብ።

10.2 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝገብሮም ንግዳዊ ልውውጣት ዳታ ከሳብ ሸውዓተ ዓመት ዝበፀሕ ወይ ብካልእ ሕጊ ወይ ደምቢ ዝድለ ከሳብ ዝኾነ እዋን ኣብ ኢዱ ሓዙ ክፀንሕ ይኽእል እዩ።

12. ውሕስናን ወሰን ሓላፍነትን

12.1 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝተጠራጠሮም ምንቅስቃሳት ኣካውንት ንቢሮ ቁፅፅር ዘይሕጋዊ ዝውውር ገንዘብ ሪፖርት ይገብር። እዚ ቢሮ ድማ ዝተጠራጠሮም ምንቅስቃሳት ኣግባብ ነዘለዎ ሕጊ መፈፀሚ በዓል ስልጣን ከመሓላልፎ ይኽእል።

12.2 ኩሎም ሕቶታት ልውውጥ ንግዲ ብእዋኑ ንኸካየዱ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝከአሎ ኩሎ ጻዕርታት ይገብር። ኮይኑ ግና ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ቐጻልነት ንዘዎ ንዘይተቐረፀ ን ዘተኣማምን ግልጋሎት ኤም ብር ካብ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ቁፅፅር ወጻኢ ብዝኾኑ ኩነታት ፅዕንቶ ክፍጥር ዝኽእል ወይ ደማ ብብእዋኑ ብዝግበር ፈተኻ፣ ሕድሳት፣ ጥገና ወይ ምምሕያሽ ዝኾነ ዓይነት ውሕስና ኣይህብን።

12.3 ኮነ ኢሎ ብዝፈፀሞ ናይ ባዕሉ ጥፍኣት ምኽንያት እንተዘይኮኑ ንዝኾነ ዓይነት ሕቶ ይግበአኒ ሓላፍነት የብሉን ወይ ኣይወስድን። ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝስዕቡ ሓላፍነት ወይ ሕቶ ካሕሳ ይቃወም። ካልኣት ተወሰኽቲ ከምዘለዉ ኮይኖም ፣ ቀጥታ ብዘይኮነ መንግዲ፣ ተተሓሳዚ ውዕኢት ወይ ፒንቲቭ ካሕሳ በዚኣቶምን ብዝተገመተን ወይ ድማ ክኾኑ ይኽእሉ እዮም ዝበሃሉ መበገሲታት”

12.3.1 ንዘይተሓሰበ ወይ ዘይምልኮቶ ተቐባሊ ዝተገበረ ልውውጥ ንግዲ ወይ ብናትኩም ዝሰሓተ ኣመላልእ መጠን ገንዘብ ፣ ዝተፈጠሩ ልውውጥ ንግዲ

12.3.2 ተጠቃሚ ተፈተሽ ኣይተፈተሽ ብዘየገድስ ብዝኾነ ተጠቃሚ ኤም ብር ዝተፈፀመ ዝኾነ ዓይነት ናይ ምጭብርባር ወይ ምትላል

12.3.3 ብናይ ተቐባሊ ናይ ዘይምቐባል ውሳኔ ወይ ንሶም ዘካየድዎም ልውውጥ ንግዲ ኣብ ውሽጢ ስርዓት ኤም ብር ብዘይምምዘጋቦም ምኽንያት ንዝበፀሕ ኪሳራ ወይ ጉድኣት

12.3.4 ካብ ስርዓት ኤም ብር ወጻኢ ዝኾነ ካልእ ናይ ቴሌኮሙኒኬሽን ወይ ናይ ዳታ ዝውውር ብልሽት

12.3.5 ብምኽንያት መንግስቲ ወይ ዝምልኮቶ በዓልስልጣን ዝወሰድዎ ስጉምቲ ወይ ድማ ካብ ዓቕሚ ንላዕሊ ብዝኾነ መንግዲ ምኽንያት ዝተፈጠረ ዝተኸሰተ እንኾይኑ

12.4 ናይ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ናይ ምኽፋል ሓላፍነት/ተሓታትነት ካብ እንበዝሐ ሓዶ ግዘ ወይ ብተኸታታሊ ዘጓነፈ ክስተት ኣብ ኣካውንት ካብ ዝነበሮም ቀሪ ሓሳብ ኣይበልፅን

12.5 ንስኹም እዞም ውዕልን ኩነታትን ብዘይምኻባሮም ካብ ሳልሳይ ወገን ንዝለዓሉ ሕቶታት ካሕሳ ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ንምክሓስ ወይ ካብ ጉድኣት ንምሕላው ተሰማሚኹም ኣለኹም።

13. ሓፈሻዊ

13.1 ናትኩም ኣካውንት ኤም ብር ብምጥቃም ንካልእ ኣካል ልውውጥ ንግዲ ኤም ብር ምክያድ ዝተኸልከለ እዩ። ንገበን ተሓታታይነት ውን ከሳጥሖም ይኽእል እዩ። ብምኻኑውን ኤም ብር ኣካውንትኩም ንካልእ ሰብ ንግዲ ልውውጥ ንምክያድ ክትጥቀምሉ ወይ ክትፈቐዱ የብልኩሙን።

13.2 እዞም ውዕላትን ኩነታትን ኣድላይ ኮይኑ እንተተረጊቡ በቢእዋኑ ከመሓየሹ፣ ክቅየሩ ወይ ክለዋወጡ ከምዝኽእሉ ኣፍልጦ ዝሃቡ ምዃናም ወይ ድማ ኣግባብ ምስ ዘለዎ ሕጊ ወይ ደምቢ

ዝፃረሩ ኮይኖም እንትርከቡ ተቐባልነትን ተፈፃሚነትን ዝተረፉ ዓንቀፃትን ብዘይትንክፍ አገባብ ክኸውን ይግባእ።

- 13.3 እዞም ውዕላትን ኩነታትን ኣብ ዝንክቶም ዛዕባታት ንተወፃዓልቲ ስምምዕነት ኮይኖም የገልግሉ ዝፀንሐ ወይ ናይ ቀደም ውዕሊን ኩነታትን ተኪእም ተፈፀምቲ ይኾኑ።ኣብ ሞንጎ ዝተወሰኹ ሓደሽቲን ነባራትን አፈላላይ እንተተፈጠሩ በውዕሊን ኩነታትን እዚ ዝተሰዓሩ ይኾኑ።
- 13.4 **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** በቢእዋኑ ሓደሽቲ ግልጋሎታት ኤም ብር ከተአታቱ ከሎ እዞም ውዕላትን ኩነታትን ድማ ሓቢሮም ክመሓየሹ ይኽእሉ። ዝተመሓየሹ ውዕላትን ኩነታትን ድማ ብፖስተር፣ በረርቲ ፅሑፋት፣ ኣብ ናይ ወኪል መሸጣ ማእከል ወይ ጨንፈር **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ፣ ብጋዜጣን ወይ ኣብ ድሕረ ገፅ ኤም ብር ክሕተሙ ክቃልሉን ይኽእሉ። ተፈፃሚነቶም ድማ ካብ ዝተሓተምሉ ዕለት ጀሚሩ ይኸውን።
- 13.5 **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ኣብዚ ውዕልን ኩነታትን ዝተጠቐሱ መሰላት ብዘይምጥቃሙ መሰሉ ከምዝገደፎ አይቁፀርን። ኣብ ዝኾነ እዋን መሰላቱ ካብ ምጥቃም ዝኸልከሎ ነገር የለን።
- 13.6 ኣብዚ ውዕልን ኩነታትን እዚ ዘለኩም መሰላትን ግቡኣትን ብዘይ ናይ **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ናይ ፅሑፍ ፍቓድ ምትሕልላፍ አይከኣልን””
- 13.7 እዚእም ተወሰኸቲ ካልኣት ግልጋሎታት ከምዘለዉ ኮይኖም ዝአመሰሉ ግልጋሎታት ኮነ ቁሳቁስ ክፍሊት ንምቕባል ግልጋሎት ኤም ብር ምጥቃም ክለኩል እዩ። ዕፅ መድሓኒት፣መሳርሒ ጦር፣ ግልጋሎት ፖርኖግራፊ ወይ ማቴርያል ፣ ግልጋሎት ፒራሚድ ኔት ወርክ፣ ናይ ሳልሳይ ወገን ናይ አእምሮአዊ ንብረት መሰል ንምጥሓስ፣ ዘይሕጋዊ ጠላዕ፣ ሞራል ዝፃረር ማቴርያል፣ ስርዓት አልቦነት ወይ ዓመፅ ዘለዓዕል ወይ ጉድኣት ንምብገእ ዘለዓዕል ፣መጠኑ ዝሓለፎ ጭንቀትን ፍርሕን ዝፈጥር፣ ሰባት ጎዳኢ ዝኾነ ተግባር ንክፍፅሙ ዘተባብዕ፣ ናይ ብሄር፣ ጎሳ ግጭት ዘለዓዕል፣ ናይ ዘርኢ ወይ ሃይማኖት ዘይምክእኣል ዘለዓዕል፣ ሓደገኛን መጠነሰፊሕ ዝኾነ ገበን ዘለዓዕል ወይ ድማ ናይ ካልኣት ሞራል ዝትንክፍ ዘዋርድ ወይ ዘቋሽሽ ዝኾነ
- 13.8 ተጠቃሚ ኤም ብር ብሞት ምፍላዩ ዝተፈለየ ምዃኑ ወይ ናይ አእምሮ ፀገም ዘጋጠሞ ምዃኑ **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ክፈልጦ ኣብ ዝተገበረሉ እዋን ናይ ውርሲ ወይ ናይ ጥዕና ሕጊ (ከም አድላይነቱ) ክሳብ ዝኸውን ምንቕስቓስ እቲ አካውንት አገደዎ ይፀንሕ።
- 13.9 ልዕልኢሉ ዝትጠቐስ ከምዘሎ ኮይኑ ሞት ወይ ፀገም አእምሮ ኣብዘጋጠመሉ እዋን **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ**] ዘለዎም ኤ-ገንዘብ ብኸመይ አገባብ ናይ ቀረባ ዘመድ ዝውከለሉ ወይ ዝሰየመሉ ዝኸእለሉ መንገዲ የቐርብ።
- 13.10 ብሞት ናይ ዝተፈለየ ወይ ናይ አእምሮ ፀገም ዘጋጠሞ ኤም ብር ተጠቃሚ ገንዘብ ንምውሳድ አማሓዳሪ ወይ ውርሲ መፃሪዩ እዩ ኢሉ ዝቐረበ ሰብ ብ**ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ሕቶ አቐራብነት መመሓደሪ ምዃኑ ዝገልፅ ደብዳቤ ትእዛዝ ቤት ፍርዲ ወይ **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ዝሕተት ካልእ ቅጥዒ ክቐርብ አለዎ።
- 13.11 ናይ ቀረባ ዘመዶም እንተወኪሎም ወይ ሸይሞም ወይ ፍርድቤት አማሓዳሪ መፃሪዩ እንድሕር ሸይሙ፣ ሞት ወይ ቋሚ ዝኾነ ናይ አእምሮ ክእለት ፀገም ኣብ ዘጋጠመኩም እዋን **ደ.ት. ል. ም. አ. ማ** ብመሰረትዚ ሹመት ወይ ውክልና ዝተረፈ ገንዘብኩም የመሓላልፍ።

14. ድጋፍ ዓሚል ብዝምልከት

14.1 ናይ መጀመርያ ናይ ድጋፍ መስመርም ብወኪላትን ብጨንፈራት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዝውሰን ይኸውን።ንሶም ዘቐርብዎም መብዘሕትኦም ሕቶታት ናብ ወኪል ጨንፈራት ዝምርሑ

ይኾኑ፤ ወኪል ጨንፈር ንዝቐረብዎ ሕቶ ዘዕግብ መልሲ ክህቡ እንተዘይክኢሎም፤ ወኪል ጨንፈር ንሕትኡም ብቐዕ ምላሽ ናብ ዝረኽቡሉ ናይ ኤምብር ማእከል ግልጋሎት ዓማዊል (ማግዓ) የራኽበኩም፡፡ንዓማዊል ናይ ኮርፖሬትን ንግድን ናብ ማእከል ድጋፍ ብቀጥታ ምድወል ይካሄድ

15. ቅርታ፣ ጎንዲ ምፍታሕን ተፈጻሚ ሕግን

- 15.1 ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ቅርታ መተኻናገዲ ስርዓት ዘርጊሑ እዩ፡፡ናይ መጀመርያ ብርኪ ኡብ ቀረብኡም ናብ ዝርከብ ወኪል ጨንፈር ብምኻድ ቅርትኡም ብምግላፅ ከመዝግቡ ይግባእ፡፡ በዚ ከይዲ አገባብ መሰረት ወኪል ጨንፈር ሓገዝ ዝህቦም ይኸውን፡፡
- 15.2 ኡብ ሓዲሓዲ ኩነታት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ምስ ተሳተፍቲ ነጋዴታት ብምትሕብባር ጎንዲ ዝፍተሐሉ መንገድታት ከዳልው ይኸእል፡፡ በዘም መፍትሒ መንገድታት ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ወይ ተሳተፍቲ ነጋዴታት/ትካላት በቢእዋኑ ብዝወሃብ ሓሳብ መሰረት ተገዛእቲ ይኾኑ
- 15.3 ምስዚ ስምምዕነት እዚ ተአሳሲሩ ዝለዓል ጎንዲ ብወኪል/ጨንፈር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ] እንተዘይተፈቲሑ ናብ ዋና አካያዲ ስራሕ ኤም ብር ክቐርብ አለዎ፡፡
- 15.4 ምስዚ ስምምዕነት እዚ ተተሓሕዙ ዝተፈጠረ ጎንዲ ናይ ኤምብር ደ.ት. ል. ም. አ. ማ ዋና አካያዲ ስራሕ እንተዘይተፈቲሑ ናብ ግልግል ዳይነት ይምረሕ፡፡ እዚውን ብተወዳዳልቲ ወገናት ዝተመረፀ ሓዲ ገላገሊ ዳይና ወይ ሽማግሌ ይኸውን፡፡ ከምዚ ዳይነት ስምምዕ እንተዘየልዩ ድማ ጎንዲ ምፍጣሩ ካብ ዝተፈለጠሉ ዕለት ጀመሩ ኡብ ውሽጢ 60 መዓልቲ ካብ ተወዳዳልቲ ሓዲእም ብምምልካት ብአቦመንበር ትካል ግልግል ዳይነት ኢትዮጵያ ዝፍፀም ይኸውን፡፡
- 15.5 ሕጊ ክሳብ ዝፈቐደ እዋን ውሳኔ ግልግል ዳይነት እኹል፤ ናይ መወዳእነታን ተዓዳልቲ ዝግዝእሉን ውሳኔ ይኸውን፡፡
- 15.6 ኡብዚ ክፍሊ ዘሎ ብሕጊ ዝተፈለጠ ጎንዲ ፈታሒ ትካል እዚ ጎንዲ ንምቅባል፣ንምስማዕ ወይ ንምርእይ ኮነ ንምስዋን ከምዝኸልከል ተገይሩ ክውሰድ የብሉን፡፡
- 15.7 እዚ ውዕሊ ብናይ ኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ሪፓብሊክ ሕግጋት አገባብ መሰረት ዝግዛእን ዝትርጎምን ይኸውን፡፡